

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Præpositus Generalis creatur Ignatius. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

Non. Octobris, anno MD XL. idque testamur rebus
 se publicis litteris eodem die locoque datus, cum
 men, vt in vniuersum socij ne plures sexaginta nomi-
 rentur. Ea videlicet fuit nouella Societatis quae
 quasi probatio. siquidem triennio post, cum varijs
 atque prouincijs Deo aspirante constaret regnum
 re fructus; ab eodem Pontifice limes ille conuul-
 latus est, liberumque Ignatio & successoribus
 cuiilibet petenti Societatem dare. quod non appro-
 plumate dato pridie Idus Martias anno MD XL.

Præpositus Generalis creatur Ignatio

Cap. XIII.

Giur post multas difficultates appo-
 bata denique Societate gratia
 (vt æquum erat) acta laetitia
 benignitate res bene seculum
 tisset; deinde, quoniam in his a Pon-
 tifice missio Patribus in
 corpore Præpositum Generalis
 nim qui cunctis præfesset appellare placere
 que tempore deligere visum est. Societatis
 per id tempus erat eiusmodi. Franciscus
 mon Roterigius in Lusitaniam erant
 Fabrii Cæsaris legatus Ortizius ad Vormaciam
 uentum Pontificis permissu in Germaniam ad
 Iacobus Laines Parma, Claudi' Iatus
 chasius agebant. In Brutios Nicolaus
 rat. Cum Ignatio Romæ duo dumtaxat
 sabatur, Salmeron, & Codurius. yrones
 dederant Societati, partim apud Ignatium
 studiorum causa ab eodem Patris
 bellum spirituale arma enixè parabant.
 ad res domesticas componendas in
 & concionibus iam tum, & colloquijs,
 approbatione, Societatis nomen longè
 rant. Hoc Societatis statu, cum Præpositus
 pus adesset, Patres, qui quidem in Italia

ias moniti, quod rei Christianæ commo-
 do facere possent, creandi Præpositi causa ad Urbem accederent; sub
 initium Quadragesimæ anni MDXLI. cōuenere omnes,
 vno dempto Bobadilla, quem in oppido Bisiniano tum
 maxime res gerentem, abduci rursus ab opere Pontifex
 noluit. Is & cæteri qui longius aberant, suum quisque in
 scheda suffragium rite oblatum, partim in disces-
 su reliquerant Romæ, partim deinde misere inclusum e-
 pistolis. Ac primū tridui supplicatio indicta, vetitumq;
 inter ipsos de Præpositi electione colloquium est. de-
 inde coniectis in urnam schedulis, triduum insuper con-
 tinuatæ preces: ac septimo denique die legitime extra-
 ctis recitatisq; suffragijs, Præpositus declaratur Ignatius,
 nemine præter ipsum Ignatium discrepante: namque is
 consulto, ne vnum nominatim ex omnibus deligendo,
 cæteros quodammodo notasse videretur; in scheda
 scripserat, se ad eum accedere, in quem plurima suffra-
 gia conuenirent, vno se dumtaxat excepto. Igitur explo-
 rata iam numinis voluntate, ad Ignatium venerabundi
 accurrunt Patres. at ille, parendi nimirum longe quam
 imperandi cupidior, seu uero vultu iubet eos abstinere, ne-
 que se munus viribus impar suis vlla ratione subitu-
 rum: multa que seriò disputat, cur alium potius quemli-
 bet sibi sufficere debeant. Sed videlicet quibus rebus pu-
 tabat voluntates Patrum aliò posse transferri, eæ ipsæ
 vel maxime studia eorum incendebant. nihil enim ad
 conciliandos homines æque valet, atque animi mode-
 ratio atque submissio. quo factum est, ut nihil eorū quæ
 ad munus decrelandum Ignatius afferebat, aliquandiu
 non modo ad animum admitterent, sed ne ad aures qui-
 dem. Sed post multam denique altercationem ægre Ig-
 natius tenuit, ut amplius in tertium diem obsecratione
 protracta, rursus in suffragium iretur. quo die eum idē
 porius omnium consentus exstaret, neque iam locus
 conuersationi videretur esse; tum Ignatius. Quadoqui-
 dem vos in me potissimū eligende petistis, inquit, ego
 neminem, meæ confectus infirmitatis, vestro iudicio sal-
 ta religione assensum nequeo; reliquum est, ut huiusce
 non tro-

controuersiae arbitrum deligamus eum qui multo con-
 fessionibus est; quoque, ut scitis, utor diuina voluntas
 interpretare. (is erat ante conditam Societatem suus qui-
 dam Theodosius ex ordine Minorum, ecclesiae quae
 ad sancti Petri in Monte aureo, qui fuit eius inuicem
 appellatur.) Quod, ne frustra diutius tentarem, cum
 eo facilius concesserem, quod minimè dubitarem, quia
 ipsorum suffragij prerogatiuam ille quoque in sen-
 tentia comprobaturus esset. neque eos fecisse opinor.
 Cum enim rem totam ad eum detulisset Ignatius, in-
 becillitatem suam corporis animique commemorans,
 dein etiam atque etiam obtestans, ut se ratio conuincere
 uatum uellet; ille cognita re tantum abstinere ut potius
 Ignatij cederet, ut etiam obiurgauerit hominem, quod
 tam explorata diuina voluntate, Spiritum sancto diuina
 restitisset: & simul, ne dissimulationi esset locus, ubi a
 dijs Patres, ac de suo responso certiores fecit. Quibus re-
 bus denique victus Ignatius, omni spe in uano desinens
 ne gerendae reposita, dedit manus, diebus octiduum
 x. Kal. Maij, quo die ad auxilium diuinum impetratis
 praecipua septem Urbis templa simul omnesque Apo-
 stoli diui Pauli potissimum (quoniam eius manus sua
 stoli vestigia sequerentur) solemni professione uocati-
 gionis vota susceperunt. Ut igitur ea dies aduocata
 plo ad sacellum beatae Virginis, ubi tum excolitur
 stodiebatur, quod, sacellum ad imos gradus eius
 ximae, sub ipsam caelestis panis communionis
 mum qui sacrificabat Ignatius, tum caeteri sui prope
 vota clara voce de scripto ex Apostolici diplomatis
 mula nuncuparunt. deinde sumpto ex Ignatij monu-
 corpore Domini, post gratiarum actionem, facerent
 eius adis loca religiose cum adijssent circa suam
 mam sub qua Petri, & Pauli Apostolorum uisita-
 sunt, cuncti consistunt, stentesque praegressi
 uissimè amplexantes inter se, gratulatur deus, ubi
 quod captis adfuerint, suamque Societatem amantem
 culo colligarint: deinde reliqua templa pari laetitia
 tate circumeunt. Quibus rebus ingenti omni-
 a. 1. 1.

& conspiratione peractis, magistratum Ignatius inijs,
 ac primum omnium, ad constituendam domesticam
 disciplinā adiecit animum, quę digna tali instituto, dig-
 na Christianę Philosophię professoribus haberetur. Ita
 quę ad cęteros prouocandos, atque ad iacienda in tyro-
 num animis verę humilitatis fundamenta, in sordidis
 culinę ministerijs aliquandiu versatus est ipse, tanta cū
 alacritate ac diligentia, quasi tū primū ad suam ipsius
 emendationem, vitę spiritualis curriculum esset ingres-
 sus, neque tamen interea grauioribus negotijs deerat,
 temporibus ita distributis, vt quantum liceret, vti que
 muneri satisfaceret. accedebat ad hęc, summus pauptas
 amor, summa in victu cultuque frugalitas: præterea
 in singulorum officijs exigendis, erratisque puniendis
 admirabili mista lenitate severitas: in subleuandis verō
 omniū & animi & corporis necessitatibus, cura & vigilā-
 tia plusquā paterna. cumque ad ea caritatis officia, prou-
 tes postulabat, opportunas insuper adhortationes & pu-
 blicę & priuatim adhiberet; haud sanē difficile fuit, in ani-
 mo ac religione, eos mores eamque viuendi rationem
 inducere; vt (si cęlestibus terrena comparare fas est)
 ista illa tecta parietesque, angelorum in humanis cor-
 poribus quidam conuictus videretur esse, nullę tum que
 armoniæ, nullę detractiones, nulli susurri, quibus incom-
 moda suspiciones excitantur, & disjunguntur animi;
 sed acerrimum sui cuiusque deprimendi submittendi-
 que certamen; in superiorum iussis excipiendis exsequē-
 tisque alacritas ingens; mirus in communicando inter-
 pretandoque candor atque simplicitas: oculorum ac sen-
 tentiarum custodia; studium precatōnis ac solidę
 mentis ardens; quęque ex his rebus necessariō proue-
 nit, admirabilis in magna nationum, ætatum, ingenio-
 rum varietate concordia. Itaque cōiectis, vt fit, omniū
 studiis in ordinem nouum; breui non ad nostros tantū,
 sed ad externos etiā, salutaris exēpli manare utilitas ce-
 pit. Adolescēs quidam, egregijs naturę adiuuētis, è Sep-
 timali plaga Romā aduenerat, non modò Lutheria
 bb
 na ta-

na rabe infectus ipse, verū etiam mirē cupidus dōctō
 lōgē lateq; vulgandē. Is cum ex occasione sicuti
 nū ceterus in sereret, verbisq; venenatis clericū vane
 mores summam in inuidiam vocaret primū, deinde
 abductis à sacerdotum reuerentia mentibus parā de
 mata sēs in instillare quotidie pergeret; patet ita re
 su magistratū comprehendit, qui cū deo per te
 sacra Theologia magistris adhibitis, illum ad opor
 insania reuocare frustra conari essent, quod intere
 tum relinquere, aetatem & ingenium noluerat, prius
 quā in eum lege ageretur, accersito Ignatio, ut totam
 exponunt, quoniam ipso neque adhortationes neq;
 minā proficiant, habeat illum aliquandiu in potestate, no
 at eum atque etiam ut errantem ouiculum ad reditu
 caulā aliqua ratione traducat. Ille clementer acceptus
 hæreticum domum adducit, neq; verō sperans in eius
 frustrata spes est. siquidem adolecens ab hęcno locu
 que amicissimē habitus, corū dictis, factis, & vultu
 accuratē obseruandis paulatim affici atq; inuincit. De
 beneficio est captus, & quā antea respuebat, deinde
 libentius in dies accipere: ac demū persecutus de
 tū officijs, & diligentissima curatione, cōprouent
 ut uulsi lethaliū dogmatum fibris, p̄teritū p̄mittit
 am gembundus agnosceret: nec ante à laborū in
 defuit, quam voluntaria abiuratione decessit. Quo
 res, ingenti bonorū tum admiratione, tum gaudio, qua
 Ecclesia sancta in gratiam redijt. Is deinde, quoniam
 uis grauis cur qui antea tot machinis oppugnat
 pernicacissimē restitisset, Ignatij deniq; & Patris
 tio & consuetudine uinci se passus esset, hęc casti
 ne respondit, se illorū non tam disputationibus agere
 tisque licet in eo quoq; genere uicerent, p̄teritū p̄mittit
 spectatæ sanctitati virtutiq; celsillē: quod in ualde
 prope necessario statuisse: a tam incompromissis
 tanta pace atque concordia, tam bonis operibus, nec
 in Deum fidem abesse nullo modo posse. Quod in de
 mento cur hominibus nostris, licet ad conuersione
 Christū animas ingenij ac doctrię prædica recipere
 at.

tur, tamen conspecta vite morūque innocētia plus multo quam litteris aut cōcertationibus profici. Alius quidam, filius familias, desertis liberalib⁹ studijs, ac repudiata omni disciplina, prorsus indomitus & effrānis, cum neque à parentibus iam, neque à magistris regi vllō modo posset Ignatio traditur. cuius lenitate, itemque ceterorum Patrum præceptis atq; institutis accuratissimè excultus, posita paulatim serocia petulantiaque, cunctis admirantibus ita pudicos modestosq; induit mores, vt vix minimū in illo vitium reprehenderes. Multi præterea omnium ætatum, atque ordinum, quos præceps in omnem licentiam natura cupiditasque corruerat, Ignatij consuetudine exemplisque incitati, collegere sese, atque ad bonam frugem Deo adiuuante rediere.

Generalis Ignatius denuò Catechista munere fungitur. Cap. XIV.

PER eos dies nomen Societati dederat Pontificia familia Petrus Codatius Laudensis, vir honoratus, & opulento sacerdotio præditus. Is, diuino prorsus instinctu, diuinjs & commodis omnibus propter Christum abdicatis, Mattha munus in Societate sibi vltro deposcit, & egregiè præstitit, in alimenta Patrum (erat autem Vrbe tota notissimus, & apud principes gratiosus) eleemosynis vndique corrogandis, quæ res Ignatium & socios magna molestia liberauit; quippe quos in spiritualem proximorum salutem omni studio incensos, temporariæ curæ ad eam diem valde impedierant. Eiusdem Petri opera templum etiam proprium Societas nacta est sanctæ MARIÆ à Strata, non satis amantissima Urbis regione, & ad Societatis functiones proximis idonea: cuius loco, dum hæc scriberemus, Alexander Farnesius Cardinalis, Pauli III. Pontificis maximi nepos, ædē nomini IESV magnificentissimam regio sumptu exstruebat. Ei templo deinde

bb 2

adiun-